

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เล่มที่ ๑๖

บทบรรณาธิการ

คำถาม กักขังหญิงเหนี่ยวบุคคลไว้ในบ้านโดยขู่เชิญให้ยินยอมให้เงินที่เสียหายนั้น มิฉะนั้นจะไม่ยอมปล่อยออกจากบ้าน เป็นความผิดฐานใด

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๑๑๗๗/๒๕๖๔ จำเลยร่วมกับพวกกักขังหญิงเหนี่ยวผู้เสียหายไว้ยังบ้านที่เกิดเหตุโดยขู่เชิญผู้เสียหายให้ยินยอมให้เงินซึ่งผู้เสียหายเสียหายจากการฉ้อฉลของจำเลยกับพวกในการเล่นไพ่เพื่อเป็นค่าไถ่ตัวผู้เสียหายมิเช่นนั้นจะไม่ยอมปล่อยผู้เสียหายออกจากบ้านที่เกิดเหตุเพื่อเดินทางกลับประเทศ จนผู้เสียหายเกิดความกลัวยอมติดต่อกับเพื่อนให้โอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของบุคคลภายนอกตามที่จำเลยกับพวกกำหนด ย่อมถือได้ว่าเป็นการทำอันตรายต่อเสรีภาพของผู้เสียหายด้วยการข่มขืนใจผู้เสียหายแล้ว จำเลยกับพวกมีความผิดฐานร่วมกันเหนี่ยวหญิงกักขังผู้อื่นโดยให้ผู้อื่นกระทำการใดให้แก่ผู้กระทำหรือบุคคลอื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๐ ทวิ

เงินที่ผู้เสียหายเสียหายนั้นเกิดขึ้นจากการฉ้อฉลของจำเลยกับพวกที่วางแผนชักชวนผู้เสียหายให้ร่วมเล่นการพนันซึ่งมิใช่การได้เสียกันเป็นปกติ เงินจำนวนนี้จึงถือเป็นค่าไถ่เพื่อแลกกับอิสรภาพของผู้เสียหายที่ถูกจำเลยร่วมกับพวกกักขังหญิงเหนี่ยว มิฉะนั้นจะไม่ยอมปล่อยผู้เสียหายเพื่อเดินทางกลับประเทศ จำเลยกับพวกมีความผิดฐานร่วมกันเรียกค่าไถ่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๓ วรรคแรก และฐานร่วมกันกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบท ต้องลงโทษฐานเรียกค่าไถ่อันเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๗ วรรคแรก อันเป็นการกระทำความผิดเดียว เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ต้องลงโทษฐานเรียกค่าไถ่อันเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐

จำเลยกับพวกยอมปล่อยตัวผู้เสียหายไปในวันเกิดเหตุก่อนศาลชั้นต้นพิพากษา โดยไม่ปรากฏว่าผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัสหรือตกอยู่ในภาวะอันใกล้จะเป็นอันตรายแก่ชีวิต ศาลต้องลงโทษจำเลยน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด แต่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๖

คำถาม ข่มขืนใจให้ผู้อื่นส่งมอบบุญแจรงยนต์ขณะจอดอยู่ที่ลานจอดรถเป็นความผิดฐานกรรโชกหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๒๒๖/๒๕๖๕ คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาเป็นคดีที่ฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนในมูลละเมิดที่สืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดอาญาฐานใดฐานหนึ่ง

ความรับผิดชอบในทางแพ่งจึงเป็นผลมาจากการกระทำความผิดอาญา แม้คดีส่วนอาญาตามคดีอาญาปรากฏข้อเท็จจริงเพียงว่าจำเลยข่มขืนใจให้โจทก์ส่งมอบกุญแจรถยนต์คันพิพาทแก่จำเลยโดยไม่ได้กล่าวว่จำเลยยึดรถยนต์คันพิพาทไว้หรือไม่ก็ตาม แต่โดยสภาพเป็นที่เข้าใจได้ว่าการที่จำเลยยึดหน่วงกุญแจรถยนต์คันพิพาทไว้ ย่อมทำให้โจทก์ไม่อาจใช้รถยนต์คันพิพาทได้เช่นปกติ มีผลเสมือนหนึ่งจำเลยยึดรถยนต์คันพิพาทไว้นั่นเอง การที่โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ว่าจำเลยยึดกุญแจรถยนต์และรถยนต์คันพิพาทไว้เป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหายขาดประโยชน์จากการใช้รถและต้องซ่อมแซมรถยนต์คันพิพาท จำเลยต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายแก่โจทก์นั้น จึงเป็นการฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนในมูลละเมิดที่สืบเนื่องมาจากการที่จำเลยข่มขืนใจให้โจทก์ส่งมอบกุญแจรถยนต์คันพิพาทให้จำเลยอันเป็นความผิดฐานกรรโชกตามคดีอาญา คดีนี้จึงเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาดังกล่าว

คำถาม นักรับส่งพนักงานไปด้วยกัน พนักงานคนหนึ่งยกเก้าอี้ข้างหนึ่งพาดบนเบาะที่นั่งข้าง ๆ ปลายเท้าชี้มายังพนักงานอีกคนหนึ่ง เมื่อบอกให้เอาเท้าลงกลับเพิกเฉย พนักงานคนดังกล่าวจึงใช้มีดฟัน ดังนี้ ถือเป็นการข่มเหงอย่างร้ายแรงอันเป็นการกระทำโดยบันดาลโทสะ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๕๖/๒๕๖๕ การกระทำความผิดโดยบันดาลโทสะ ตาม ป.อ. มาตรา ๗๒ นั้น ต้องเป็นเรื่องที่ผู้กระทำความผิดถูกข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม และเหตุอันไม่เป็นธรรมนั้นต้องเป็นเรื่องร้ายแรงโดยต้องพิจารณาเปรียบเทียบกับความรู้สึกของคนธรรมดาหรือวิญญูชนทั่วไปที่อยู่ในภาวะวิสัยและพฤติการณ์อย่างเดียวกับผู้กระทำความผิด จะถือเอาความรู้สึกนึกคิดของตัวผู้กระทำความผิดเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าผู้กระทำความผิดถูกข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรมหรือไม่ไม่ได้

ก่อนเกิดเหตุผู้เสียหายและจำเลยกับพนักงานคนอื่น ๆ นักรับส่งพนักงานเดินทางไปทำงานด้วยกัน ผู้เสียหายนั่งอยู่บนที่นั่งข้างเก้าอี้ยกเก้าอี้พาดบนเบาะที่นั่งข้าง ๆ จำเลยปลายเท้าชี้มายังจำเลย จำเลยบอกให้เอาเท้าลงแต่ผู้เสียหายไม่ทำตาม พอหลังเลิกงานขณะเดินทางกลับที่พักผู้เสียหายซึ่งนั่งบนที่นั่งข้างเก้าอี้ยกเก้าอี้พาดมาบนเบาะที่นั่งข้างจำเลย ปลายเท้าชี้มายังจำเลย จำเลยบอกให้เอาเท้าลงแต่ผู้เสียหายเพิกเฉย เมื่อกลับถึงที่พักขณะที่จำเลยนั่งดื่มสุราที่หน้าห้องพัก ผู้เสียหายเดินมาทางห้องพักจำเลยเดินเบ่งกล้าม แกว่งแขนลักษณะเยาะเย้ยจำเลย โดยไม่ปรากฏว่าผู้เสียหายไปถูกเนื้อต้องตัวจำเลยแต่อย่างใด พฤติการณ์ของผู้เสียหายเป็นเพียงความประพฤติที่ไม่สุภาพเรียบร้อยไม่ให้ความเคารพไม่เกรงใจ และหยาบคาย แต่ยังไม่ถึงขั้นที่จะเป็นการข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรมไม่ ที่จำเลยใช้มีดดาบฟันผู้เสียหายจึงไม่เป็นกรกระทำโดยบันดาลโทสะ

คำถาม ผู้จัดการมรดกตามคำสั่งศาล จดทะเบียนโอนที่ดินมรดกเป็นของตนเองและบุคคลที่สามโดยทุจริตเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ฐานใด

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๐๓๑/๒๕๖๖ ผู้จัดการมรดกมีหน้าที่ต้องจัดการในการแบ่งปันทรัพย์มรดกของเจ้ามรดกให้เสร็จสิ้นไม่ว่าทรัพย์สินประเภทใด ๆ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งป.พ.พ. บรรพ ลักษณะ ๔ ตามส่วนแห่งสิทธิที่ทายาทแต่ละคนมีสิทธิที่จะได้รับ เมื่อจำเลยที่ ๑ เป็นผู้จัดการมรดกตามคำสั่งศาล ย่อมมีหน้าที่จัดการทรัพย์และแบ่งปันทรัพย์มรดกให้แก่ทายาทของเจ้ามรดกตามกฎหมายและการกระทำของจำเลยที่ ๑ จะเป็นความผิดฐานยกยอกหรือไม่ นอกจากต้องมีองค์ประกอบภายนอกที่จำเลยที่ ๑ กระทำโดยการโอนที่ดินรวม ๓๕ แปลงตามฟ้องแล้ว ยังต้องประกอบด้วยเจตนาตาม ป.อ. มาตรา ๕๙ ซึ่งเป็นการรู้สำนึกในการกระทำ อันเป็นเจตนาทั่วไปและต้องพิจารณาด้วยว่าเป็นการกระทำ "โดยทุจริต" ตาม ป.อ. มาตรา ๑ (๑) ด้วย

จำเลยที่ ๑ รู้ว่า ที่ดินทรัพย์มรดกทั้ง ๓๕ แปลง เป็นที่ดินที่จำเลยที่ ๑ ต้องแบ่งปันแก่ทายาททุกคน แต่จำเลยที่ ๑ กลับจดทะเบียนโอนที่ดินดังกล่าวให้แก่ตนเองแล้วโอนให้แก่ ส. ซึ่งมีใช้ทายาทโดยโจทก์ร่วมไม่ได้รู้เห็นหรือยินยอมแสดงให้เห็นว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้จัดการมรดกของผู้ตายตามคำสั่งศาลซึ่งมีหน้าที่จัดการแบ่งปันทรัพย์มรดกให้แก่ทายาทตามสิทธิที่แต่ละคนมีอยู่ กระทำผิดหน้าที่ด้วยการจดทะเบียนโอนที่ดินทั้ง ๓๕ แปลงดังกล่าวมาเป็นของตนและบุคคลที่สามแต่เพียงผู้เดียวโดยทุจริตจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของโจทก์ร่วม จำเลยที่ ๑ จึงมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๓ ประกอบมาตรา ๓๕๔

คำถาม ใช้อุปกรณ์ช็อตปลาที่มีกระแสไฟฟ้าจี้ช็อตไปที่ตัวผู้อื่น เป็นเหตุให้ผู้อื่นถูกไฟฟ้าช็อตและตกลงไปในร่องสวนในลักษณะนอนคว่ำหน้าในร่องน้ำจนถึงแก่ความตาย ดังนี้เป็นการกระทำโดยมีเพียงเจตนาทำร้ายหรือเจตนาฆ่า

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๒๖๒/๒๕๖๖ จำเลยใช้อุปกรณ์ช็อตปลาที่มีกระแสไฟฟ้าจี้ช็อตไปที่ตัวผู้ตายเป็นเหตุให้ผู้ตายถูกไฟฟ้าช็อตและตกลงไปในร่องสวนในลักษณะนอนคว่ำหน้าในร่องน้ำ เมื่อน้ำผู้ตายจมน้ำจำเลยย่อมสังเกตเห็นผลได้ว่าผู้ตายไม่สามารถหายใจได้ สอดคล้องกับสาเหตุการตายที่แพทย์ระบุว่าขาดอากาศจากการจมน้ำ เหตุที่ผู้ตายถึงแก่ความตายเป็นผลโดยตรงจากการที่จำเลยใช้อุปกรณ์ช็อตปลาที่มีกระแสไฟฟ้าช็อตไปที่ตัวผู้ตายซึ่งเพียงพอให้รับฟังได้แล้วว่าจำเลยย่อมสังเกตเห็นผลของการกระทำของจำเลยได้ว่าผู้ตายถูกไฟฟ้าช็อตและนอนคว่ำหน้าในร่องน้ำอาจทำให้ผู้ตายถึงแก่ความตายได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๙ วรรคสอง เป็นการกระทำโดยมีเจตนาฆ่าผู้ตาย มิใช่มีเพียงเจตนาทำร้ายผู้ตาย

จำเลยทำร้ายผู้ตายซึ่งเป็นผู้ช่มเหงในช่วงเวลาที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่ผู้ตายช่มเหงจำเลยอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรมก่อนโดยจำเลยไม่ได้สมัครใจทะเลาะวิวาทกับผู้ตายตั้งแต่แรก ดังนี้ การกระทำของจำเลยเป็นการกระทำความผิด โดยบันดลโทษละตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๒ ศาลฎีกาเห็นสมควรลงโทษจำเลยน้อยกว่าโทษที่กฎหมายกำหนด

คำถาม ชายและสงมอบที่ดินพิพาทให้แก่ผู้อื่นไปแล้ว กลับมาอ้างสิทธิฟ้องผู้ซื้อขอหาบุกรุกและเบิกความยืนยันว่าเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ ดังนี้เป็นความผิดฐานฟ้องเท็จและเบิกความเท็จ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๕๔/๒๕๖๖ จำเลยรู้อยู่แล้วว่าจำเลยสิ้นสิทธิในการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทตั้งแต่ชายและสงมอบที่ดินพิพาทให้แก่ บ. ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำเลยกลับมาอ้างสิทธิตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) ฟ้องขอให้ลงโทษโจทก์ซึ่งเป็นผู้ซื้อที่ดินพิพาทมาจาก บ. และ ค. เป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ส่วนโจทก์จะได้สิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทหรือไม่ เป็นอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่จะต้องพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย การที่จำเลยฟ้องโจทก์ในความผิดฐานบุกรุก จึงเป็นการเอาความอันเป็นเท็จมาฟ้องโจทก์ต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา จำเลยจะอ้างว่าจำเลยเข้าใจโดยสุจริตว่ายังมีสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทจึงใช้สิทธิฟ้องโจทก์เป็นคดีแพ่งและคดีอาญาย่อมฟังไม่ขึ้น ทั้งข้อความที่จำเลยเบิกความยืนยันว่าจำเลยและครอบครัวครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทในฐานะผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ด้วยตนเองซึ่งเป็นเรื่องความเท็จ ความจริงแล้วโจทก์และ อ. เป็นผู้ที่มีสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินและไม่ได้บุกรุกที่ดินพิพาทตามที่จำเลยเบิกความ ซึ่งหากศาลเชื่อว่าโจทก์กระทำความผิดจริงศาลอาจพิพากษาลงโทษโจทก์ ทำให้โจทก์เสื่อมเสียต่อชื่อเสียงและเสรีภาพ การเบิกความเท็จของจำเลยเป็นข้อสำคัญในการพิจารณาคดีอาญา ซึ่งเป็นความผิดฐานเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีอาญาต่อศาล จำเลยจึงมีความผิดฐานเอาความอันเป็นเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญาและฐานเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีอาญาต่อศาล

ขอให้นักศึกษาทุกคนสอบได้เป็นเนติบัณฑิต

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์

บรรณาธิการ